

Grankulla stads kulturprogram 2035

Stadsfullmäktige godkänt
8.6.2026 § 37

BAKGRUNDS- INFORMATION: beredningsprocessen

Utgångspunkt: fullmäktiges riktlinjer som grund

- Anslagen till kulturens driftsekonomi har under flera år varit föremål för anpassningsåtgärder.
 - Anpassningarna har primärt inriktats på den egna personalen och köp av tjänster.
- Uppdrag i budgeten 2025, s. 70
 - ”3.2.11. Utarbetande av ett kulturprogram inklusive verksamhetsmodell och **prioriteringar**”
 - Utgångspunkten är tydlig prioritering

Centrala utgångspunkter

- Långsiktighet

→ Inte endast en mandatperiod utan en period på tio år

- Strategistyrd verksamhet

→ Syftet är att fastställa en vision och mål

→ Åtgärderna konkretiseras på kortare sikt i planeringsdokumenten för mandatperioden, budgetåret och undervisnings/småbarnspedagogikens planperiod och läsåret (skol- och daghemssamarbete).

- Tydliga prioriteringar och realism

→ Målen ska kunna verkställas med den nuvarande resursnivån.

(Som bakgrund det föregående kulturprogrammet, där endast få av åtgärderna verkställdes, eftersom inga anslag anvisades för dem i budgeten och LUVN avstod från nästan allt kultursamarbete i början.)

- Omfattande delaktighet

→ Hörande av alla befolkningsgrupper och påverkansorgan, även om det förlänger beredningsprocessen en aning.

Metod för invånardelaktighet: vi lyssnar i lugn och ro och brett på Grankullaborna

- Invånarnas röst våren 2025: invånarenkät och diskussioner inom småbarnspedagogiken.
- I början av hösten (augusti–september) hörde staden invånargrupperna: äldrerådet, rådet för personer med funktionsnedsättning samt ungdomsfullmäktige.
- I oktober workshop med stadens kulturaktörer.
- I november diskussion om en preliminär plan, tyngdpunkter och åtgärder i det öppna invånarrådet.
- Beslutsfattande våren 2026: Välfärds- och fritidsutskottet 6.5, stadsstyrelsen 25.5 och stadsfullmäktige 8.6.

GRANKULLA SOM KULTURSTAD

Var befinner vi oss då vi börjar
verkställa programmet

Särdragen i verksamhetsmiljön

- Läge mitt i huvudstadsregionen med alla nationella konstinstitutioner och rikligt med annat kulturutbud
- Korta avstånd och stark lokal identitet
- Levande tvåspråkighet
- Stadens måttliga roll (endast en heltidsanställd kulturarbetare) och på motsvarande sätt ett aktivt partnersätverk

Styrkor 1/2: aktiva kommuninvånare

- Befolkningen i Grankulla är mycket aktiv, även i fråga om kultur.
- Det här syns genomgripande inom kulturens olika delområden från användningen av biblioteket (se infografen om nationell statistik år 2024) och grundläggande konstundervisning till bland annat operabesök.
- Aktiva invånare ordnar också många slags kulturella evenemang på eget initiativ – förutom de egentliga kulturföreningarna också andra föreningar, såsom pensionärsorganisationer.

**Lainaus/asukas
Lån/invånare
30,82**

**Lainaus
Utlåning
+13%**

**Lastenkirjojen lainaus
Utlåning av barnböcker
+32%**

**Helmet-kirjastojen
kustannustehokkain
Helmet-bibliotekens
mest konstnadseffektiva**

Styrkor 2/2: organisationen

- Smidig organisation
 - Framåtanda –
även över enhets- och sektorsgränserna
 - Öppen växelverkan mellan invånarna och staden
- Många utvecklingsimpulser som ger mervärde kommer den här vägen och grundar sig på äkta samarbete

Det kulturella ekosystemet i Grankulla

- **Stadens interna aktörer:**

- Biblioteks- och kulturtjänsterna (kärnrollen är att producera bibliotekstjänster och skapa förutsättningar för kultur genom att bland annat erbjuda hyreslokaler och sörja för verksamhetsbetingelserna för föreningar och de inrättningar som ger grundläggande konstutbildning som föreningarna upprätthåller).
- Undervisning och småbarnspedagogik (kärnrollen är kulturell fostran som en del av verksamheten).
- Medborgarinstitutet (kärnrollen är livslångt lärande för vuxna inom konst och kultur).
- Samhällstekniska sektorn (kärnrollen är att sköta om tillståndsprocessen för kulturevenemang och de kulturella värdena i miljön).
- Allmänna förvaltningen (kärnrollen är kommunikation och marknadsföring av staden där kulturen är en resurs).

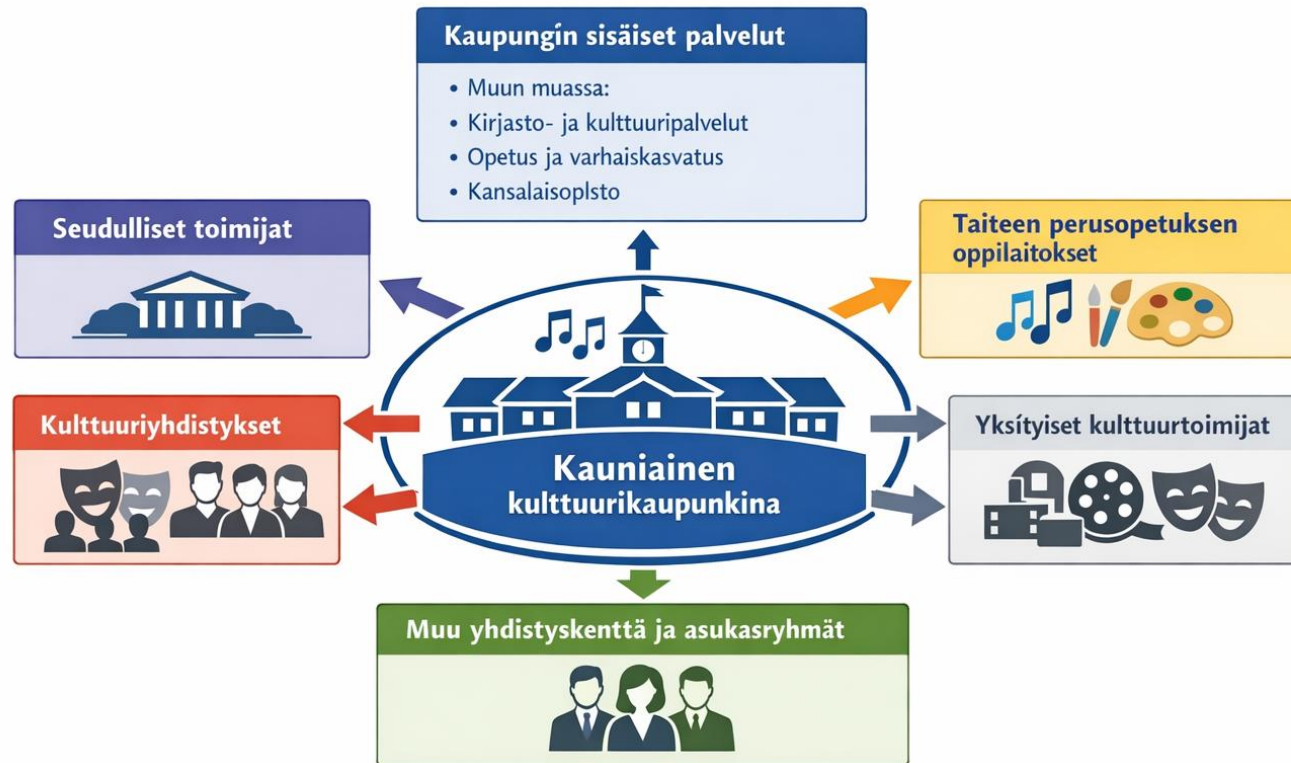
- **Övriga centrala aktörer:**

- Två privata läroanstalter för grundläggande konstundervisning som understödsföreningar upprätthåller (musikinstitutet och bildkonstskolan) – koppling till staden genom finansiellt stöd och hyreslokaler.
- Det rika kulturella föreningsfältet i Grankulla – koppling till staden via finansiellt stöd och/eller erbjudande av lokaler till en betydande del av föreningarna.
- Privata aktörer inom kulturbranschen – koppling till staden via hyreslokaler och tillstånd. Företagaren som driver biografen får ett stöd i form av 90 procent hyressubvention.
- Kulturella aktörer i huvudstadsregionen (bland annat operan)
- Övrigt föreningsfält i Grankulla med levande kulturverksamhet: till exempel pensionärsföreningarna.

Visualisering av ekosystemet

KAUNIAISTEN KULTTUURIN EKOSYSTEEMI

Utgångspunkten för verkställande av programmet: samarbete

- Kulturen i stadens organisation ryms inte in i endast en silo.
 - Staden skapar förutsättningar för kultur och har en central roll i det kulturella ekosystemet. Men bakom ett livskraftigt kulturliv finns ett brett nätverk av aktörer inom den privata och tredje sektorn.
- Vi verkställer programmet på ett sätt som är karaktäristiskt för Grankulla, det vill säga genom smidigt samarbete.
- Ansvaret är i huvudsak gemensamt, inte enskilt, eftersom ingen har alla nycklar till lösningar ensam.

KULTURVISION 2035

Grankulla är en livskraftig tvåspråkig stad med starka samfund och kulturella vingar och rötter.

TYNGDPUNKTER OCH ÅTGÄRDER

Staden som plattform och skapare av möjligheter

- Det rika och livskraftiga konstnärliga och kulturella ekosystemet i Grankulla skapar mycket innehåll. Staden har en viktig roll i att möjliggöra det här genom förhållandena, såsom lokalerna. Vi beaktar alla konstformer och befolkningsgrupper på lika villkor i verksamheten.
- **Åtgärd:** Vi ökar transparensen och beaktar olika stödformer när vi utvärderar hur jämlikt vi understöder olika konstarter och konstaktörer.
- **Åtgärd:** Vi profilerar verksamheten och identifierar styrkorna hos staden och andra aktörer i det kulturella ekosystemet.
- **Hur vet vi att vi lyckats:** Både samarbetspartnerna och invånarna upplever att stadens stöd till kulturen är transparent och rättvist.
- **Hur vet vi att vi lyckats:** I en stad av människostorlek är samarbetet koordinerat så att det inte sker överlappningar inom de kulturella grenarna.

→ Stadens centrala roll är att täcka de områden som den övriga verksamheten inte når.

Resurssmart anpassning

- Den ekonomiska verksamhetsmiljön i Grankulla har förändrats radikalt. Vi har inte längre förutsättningar för en sådan resursnivå som vi tidigare hade råd med. Vi måste använda de kvarstående resurserna på ett så effektivt sätt och med ett så stort invånarfokus som möjligt.
- **Åtgärd:** Vi utvärderar hurdana effekter kulturtjänsternas lokaler och hurdant genomslag olika former av tjänster och verksamhet har. Utifrån det här fattar vi behövliga beslut.
- **Hur vet vi att vi lyckats:** Lokalkostnaderna skapar år 2035 högst 40 procent av kulturtjänsternas totala budget.

Kulturella rötter och vingar 1/2

Grankulla har både en fin historia som kultur- och villastad och en ljus framtid som en del av den växande huvudstadsregionen. Kulturprofilen utgår på ett balanserat sätt från båda. Levande tvåspråkighet är en viktig resurs såväl historiskt som i framtiden.

Åtgärd: Vi identifierar och utnyttjar kulturens potential som livskraft.

Åtgärd: Vi ser till att vi bevarar de kulturhistoriska värdena trots förändringar.

Åtgärd: Vi ser till att de språkliga rättigheterna för båda språkgrupperna förverkligas fullt ut i kulturtjänsterna.

Kulturella rötter och vingar 2/2

- **Hur vet vi att vi lyckats:** Vi säkerställer att Grankulla har smidiga myndighetsprocesser för att vara en konkurrenskraftig miljö för aktörer inom den privata och tredje sektorn i ordnandet av kulturevenemang.
- **Hur vet vi att vi lyckats:** Vi hittar en fungerande och hållbar verksamhetsmodell för att bevara lokalhistorisk information och dela den med allmänheten.
- **Hur vet vi att vi lyckats:** Båda nationalspråksgrupperna är nöjda med kulturutbudet i sin hemstad.

Fokus på barn och unga

- I enlighet med stadens strategi har kulturell välfärd bland barn, unga och familjer samt kulturfostran hög prioritet.
- **Åtgärd:** Vi planerar och genomför slagkraftiga åtgärder för kulturfostran tillsammans med de småbarnspedagogiska tjänsterna och undervisningstjänsterna.
- **Åtgärd:** Vi beaktar betydelsen av närliggande kulturtjänster för barnfamiljer.
- **Hur vet vi att vi lyckats:** Undervisningen och småbarnspedagogiken har en slagkraftig modell för kulturfostran. Den utnyttjar brett det omgivande kulturella ekosystemet och når jämlikt ut till barnen i målgruppen.
- **Hur vet vi att vi lyckats:** Barnfamiljerna är nöjda med kulturutbudet i sin hemstad.